

05.12.2024.

Uz

Nr. 2.5/2024/4580

Nr.

**Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisija
Ūnijas iela 45
Rīga
LV-1039***Par grozījumiem Tīkla kodeksā*

AS "Augstsprieguma tīkls" (turpmāk - AST) ir izskatījusi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk - Regulators) Konsultāciju dokumentu par Grozījumiem Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 26.jūnija lēmumā Nr.1/4 "Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē" (turpmāk – Tīkla kodekss) un lūdz precizēt Tīkla kodeksa 90.⁴¹punktā lietotā apzīmējuma $E_{imT,n}$ (balansēšanas pakalpojuma saņēmēja absolūtais summārais nebalanss) skaidrojumu, izsakot to šādā redakcijā:

" $E_{imT,n}$ n-tā balansēšanas pakalpojuma saņēmēja absolūtais summārais nebalanss norēķinu periodam T (MWh), kuru aprēķina kā abu virzienu nebalansa summu, piemērojot pozitīvu vērtību;"

Minētais precizējums nepieciešams, jo absolūtā summārā nebalansā abu virzienu vērtības netiek atņemtas, bet gan summētas, iegūstot absolūto vērtību.

Papildus minētajam AST izsaka tālāk norādītos priekšlikumus.

1. AST lūdz grozīt Tīkla kodeksa 1.pielikumu 1.punktu, izsakot to šādā redakcijā:
"1. Uz Latvijas elektroenerģijas sistēmu attiecināmi Kontinentālās Eiropas sinhronās zonas sistēmas darbības parametri un prasības."
Minētās izmaiņas nepieciešamas, jo 2025.gada 8.februārī spēku būs zaudējusi 2001.gada 7.februāra Vienošanās par energosistēmu paralēlu darbību (BRELL līgums) un attiecīgi, īstenojot Baltijas energosistēmu sinhronizāciju ar Kontinentālās Eiropas sinhrono zonu, AST būs jāpiemēro Kontinentālās Eiropas sinhronās zonas sistēmu darbības parametri. Ievērojot minēto, lūdzam noteikt, ka jaunā Tīkla kodeksa 1.pielikuma 1.punkta redakcija stājas spēkā 2025.gada 8.februārī.
2. AST lūdz grozīt Tīkla 7.pielikuma 2.3.punktā, punktā lietoto skaitli "5" aizstājot ar skaitli "10".

Papildus lūdzam Tīkla kodeksu papildināt ar jaunu 3.9.punktu šādā redakcijā:

"3.9. Sadales sistēmas operatoram ir pienākums nodrošināt pārvades sistēmas operatoram šādu datu pieejamību:

3.9.1. šā kodeksa 13. pielikumā uzskaitītos strukturālos datus dati par visiem sadales sistēmas pieslēgumiem un informāciju par attiecīgo pieslēgumu pēc sadales sistēmas operatora normālas elektrotīkla shēmas vidējā sprieguma kopnēm 110kV apakšstacijās. Strukturālos datus sadales sistēmas operators atjauno vismaz reizi sešos mēnešos.

3.9.2. informāciju par vidējā sprieguma iekārtām 110 kV apakšstacijās un sadales sistēmas vienlīnijas principiālām shēmām. Informāciju atjaunina tās izmaiņu gadījumā;

3.9.3. sadales sistēmas operatoram pieejamos reālā laika tīklā nodotās elektroenerģijas datus elektroenerģijas ražošanas moduļiem par aktīvās un reaktīvās jaudas pievadījumu elektroenerģijas ražošanas ietaišu iecirknī. Piekļuvi datiem pārvades sistēmas operatoram sadales sistēmas operators nodrošina pastāvīgi."

AST 3.9.1. punktā minēto 13.pielikumu pievienojis šīs vēstules pielikumā.

Izmaiņas elektroenerģijas ražošanas moduļu klasifikācijā AST ierosinājis saistībā ar 3.9.punktā aprakstīto datu kopumu, ko sadales sistēmas operators nodrošinātu pārvades sistēmas operatoram. Ņemot vērā, ka datu apmaiņa starp sistēmas operatoriem sniegtu iespēju efektīvāk nodrošināt datu pieejamību pārvades sistēmas operatoram, atšķirīga elektroenerģijas ražošanas moduļu klasifikācija sniegtu iespēju uz daļu no elektroenerģijas ražošanas moduļiem neattiecināt normatīvajos aktos noteikto datu sniegšanas pienākumu pārvades sistēmas operatoram.

3. Saistībā ar Ministru kabineta 2024.gada 3.decembra sēdē apstiprinātajiem Grozījumiem Ministru kabineta 2023. gada 7. novembra noteikumos Nr. 635 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi", ar kuriem minētie noteikumi tika papildināti ar 11.¹ punktu šādā redakcijā:

"11.¹ Ja no pārvades tīkla saņemtās vai pārvades tīklā nodotās elektroenerģijas uzskaitē konstatē kļūdu, ko radījusi elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta vai ar to saistīto iekārtu un informācijas tehnoloģiju sistēmu nepareiza darbība vai kļūda aprēķinos, pārvades sistēmas operators un sadales sistēmas operators precīzē no pārvades tīkla saņemtās vai pārvades tīklā nodotās elektroenerģijas un pakalpojumu apjomu. (...) Pārrēķinā izmantojamo elektroenerģijas un pakalpojumu apjomu sistēmas operatori nosaka Tīkla kodeksā elektroenerģijas nozarē noteiktajā kārtībā."

Ievērojot normā ietvertu atsauci uz Tīkla kodeksu, AST lūdz Tīkla kodeksu papildināt ar 92.¹ un 92.² punktu šādā redakcijā:

"92.¹ Pārvades un sadales sistēmas operators, normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos veicot neuzskaitītās elektroenerģijas pārrēķinu, izmantojamo elektroenerģijas un pakalpojumu apjomu nosaka, ievērojot šādus nosacījumus:

92.¹1. Ja kļūda elektroenerģijas uzskaitē tiek konstatēta dēļ kļūdas aprēķinos vai nepareizas informācijas tehnoloģiju sistēmas darbības dēļ, neuzskaitītā elektroenerģija un pakalpojumu apjoms tiek noteikts, izmantojot AEUS no elektroenerģijas skaitītājiem nolasītos uzskaites datus vai izmantojot elektroenerģijas skaitītājā uzkrātos uzskaites datus;

92.¹2. Ja kļūda elektroenerģijas uzskaitē tiek konstatēta nepareizā virzienā pieslēgtās elektroenerģijas uzskaites ķēdēs vienā vai vairākās fāzēs, tad neuzskaitītā elektroenerģija un pakalpojumu apjoms tiek noteikts, izmantojot attiecīgajā fāzē vai fāzēs AEUS no elektroenerģijas skaitītājiem nolasītos uzskaites datus;

92.¹3. Ja neuzskaitītās elektroenerģijas aprēķināšanai nav iespējams izmantot AEUS no elektroenerģijas skaitītājiem nolasītos uzskaites datus vai elektroenerģijas skaitītājā uzkrātos uzskaites datus to nepareizas vērtības pēc, tad neuzskaitītās elektroenerģijas un pakalpojumu apjoma aprēķinam izmanto pārvades vai sadales sistēmas operatora SCADA fiksētos mērījumus. Lai aprēķinā izmantotu SCADA datus, to vērtības ir nepieciešams salīdzināt ar uzskaites datiem pēc kļūdas elektroenerģijas uzskaitē novēršanas, nesakritības gadījumā aprēķinot novirzes koeficientu starp uzskaites datiem un SCADA datiem. Novirzes koeficients ir jāizmanto neuzskaitītās elektroenerģijas un pakalpojumu apjoma aprēķinam;

92. ¹⁴. Ja pievienojumā ir vienveidīga slodze (nav pieslēgta liela ģenerācija, kura varētu mainīt elektroenerģijas plūsmas virzienu), neuzskaitīto elektroenerģiju katram tirdzniecības intervālam aprēķina, saskaitot atbilstošās nedēļas dienas tirdzniecības intervālu pirms un pēc uzskaites incidenta.

92. ¹⁵. Situācijās, kad ar nevienu no minētajām metodēm nav iespējams aprēķināt neuzskaitītās elektroenerģijas apjomu, pārvades un sadales sistēmas operators savstarpēji vienojas par pielietojamo metožu kopumu neuzskaitītās elektroenerģijas aprēķināšanai.

92. ¹⁶. Pārvades un sadales sistēmas operators var savstarpēji vienoties par neuzskaitītās elektroenerģijas kompensēšanu ar finanšu resursiem. Šādā gadījumā ar finanšu resursiem tiek kompensēta arī maksa par pārvades tarifu atbilstoši neuzskaitītās elektroenerģijas aprēķinātajam apjomam.

92. ² Neuzskaitītās elektroenerģijas apjomu par kārtējo norēķinu periodu iekļauj kārtējā norēķinu periodā. Neuzskaitītās elektroenerģijas apjomu par iepriekšējiem norēķinu periodiem, sadalot vienādās daļās pa tirdzniecības intervāliem iekļauj kārtējā norēķinu periodā vai pēc sadales sistēmas operatora pieprasījuma, sadalot vienādās daļās, vairākos norēķinu periodos."

Pielikumā: Tīkla kodeksa 13.pielikums AST piedāvātajā redakcijā.

Valdes loceklis

Gatis Junghāns

Valdes priekšsēdētājs

Rolands Irklis

Āboliņa
zane.abolina@ast.lv